

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. november 25.
(OR. en)

14736/22

Intézményközi referenciaszám:
2021/0213(CNS)

FISC 220
ECOFIN 1161
ENER 590
ENV 1154
CLIMA 597

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – A Tanács irányelve az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről (átdolgozás) – Irányadó vita

Az elnökség elkészítette az alábbi mellékletben foglalt, kérdéseket tartalmazó feljegyzést a Tanács (Gazdasági és Pénzügyek) 2022. december 6-i ülésén sorra kerülő irányadó vita strukturálásához.

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy nyugtázza a kérdéseket tartalmazó elnökségi feljegyzést, és az említett irányadó vitához továbbítsa azt a Tanács részére.

Felkérjük a Tanácsot (Gazdasági és Pénzügyek), hogy tartson irányadó vitát az elnökség által készített kérdések alapján.

Az energiaadó-irányelv felülvizsgálata

Elnökségi feljegyzés

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2021. július 14-én az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre (átdolgozás) vonatkozó javaslatot¹ nyújtott be (a továbbiakban: az energiaadóirányelv-javaslat).
2. Az energiaadóirányelv-javaslat az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag² szerves részét képezi, így hozzájárul azon ambiciózus uniós célkitűzések gyakorlati megvalósításához, amelyek értelmében 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal csökkenteni kell a kibocsátásokat, és 2050-re el kell érni a klímasemlegességet.
3. Az energiaadóirányelv-javaslat céljai a következők:
 - a) olyan kiigazított keret létrehozása, amely az európai zöld megállapodással összefüggésben hozzájárul a 2030-as uniós célok megvalósításához és a klímasemlegesség 2050-re történő eléréséhez; ez a kibocsátáscsökkentésre irányuló uniós erőfeszítésekhez hozzájárulva magában foglalná az energiatermékek és a villamos energia adóztatásának összehangolását az EU energia-, környezetvédelmi és éghajlat-politikájával;
 - b) olyan keret létrehozása, amely az adóköteles energiatermékek körének és az adómértékek struktúrájának aktualizálása, valamint a tagállami adómentességek és adókedvezmények alkalmazásának észszerűsítése révén fenntartja és javítja az EU belső piacát; valamint
 - c) azon képesség fenntartása, hogy az adóztatás bevételt generáljon a tagállami költségvetéseknek.
4. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. január 20-án³, a Régiók Bizottsága pedig 2022. április 27-én nyilvánított véleményét⁴. Az Európai Parlament még nem nyilvánított véleményt.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

³ 5615/22.

⁴ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-hu.docx/content>

II. AZ AKTUÁLIS HELYZET

5. Az energiaadóirányelv-javaslat szakértői elemzését az adóügyi munkacsoport (közvetett adók – jövedéki adók / energiaadók) 2021. szeptemberében indította el. A Tanács (Gazdasági és Pénzügyek) 2021. december 7-én a szlovén elnökség alatt „A” napirendi pontként nyugtázta az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag ECOFIN Tanács által megvitatott javaslataival, így többek között az energiaadóirányelv-javaslatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést⁵. A Tanács (Gazdasági és Pénzügyek) 2022. június 17-én a francia elnökség alatt „A” napirendi pontként nyugtázta az energiaadóirányelv-javaslatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést⁶.
6. Az előző elnökségek által elért eredményekre építve a cseh elnökség intenzív munkát végzett az energiaadóirányelv-javaslatban. A cseh elnökség célja az volt, hogy a lehető legnagyobb előrelépés történjen e javaslattal kapcsolatban. Az adóügyi munkacsoport 2022. július 19-én, szeptember 12-én, október 12-én, november 10-én és november 17-én végezte el a javaslat szakértői vizsgálatát.
7. 2022. júliusában a cseh elnökség kompromisszumos szöveget nyújtott be az energiaadóirányelv-javaslat egészére vonatkozóan, és módosított kompromisszumos szövegeket készített az adóügyi munkacsoport következő üléseire. Az elnökségi kompromisszumos szöveg legutóbbi változata a WK 14524/2022 dokumentumban található.
8. A cseh elnökség részletes magyarázatot adott az adóügyi munkacsoportnak, többek között konkrét témákról szóló háttéranyagok formájában, amelyeket a delegációk nagyra értékelték. A cseh elnökség a delegációk által felvetett kérdések széles körével foglalkozott, sikerült közelítenie a nézeteket és kompromisszumos megoldásokat találnia, úgy, hogy azok tiszteletben tartják az EU hosszú távú környezetvédelmi céljait.

⁵ 14574/21.

⁶ 9874/22.

9. A cseh elnökség során a legtöbbet tárgyalt és a tagállamok által általánosságban széles körben támogatott témák a következők voltak:
- a) az azonos termékkategórián belüli „egyenlő adómérték” elvének visszavonása annak érdekében, hogy a tagállamok – figyelembe véve a környezetvédelmi célkitűzéseknek a kategóriák vertikális rangsorolása révén történő kielégítő megvalósítását –, nagyobb rugalmasságot kapjanak adópolitikájuk kialakításában, valamint azon paradox helyzetek elkerülése érdekében, amikor a termékekre vonatkozó nemzeti adókulcsokat csökkenteni kellene, ami egyes tagállamok adóbevételeinek csökkenését eredményezné;
 - b) a villamos energia független, energiatermékekhez kötöttség nélküli adóztatása annak érdekében, hogy a tagállamok személyre szabottabb adópolitikát alkalmazhassanak;
 - c) a legérzékenyebb termékek adóügyi megítélése – beleértve időben korlátozott eltérések e termékekre (biomassza, földgáz, cseppfolyósított szénhidrogéngáz, hidrogén stb.) való alkalmazásának a lehetőségét –, hogy a tagállamok számára nagyobb rugalmasságot biztosítsunk az alkalmazkodáshoz;
 - d) a villamos energia és a földgáz adóztatásának újbóli bevezetése a fogyasztás mennyiségi szintjétől és üzleti vagy nem üzleti célú felhasználásától függően;
 - e) az uniós minimum-adómérték fokozatos emelése (két lépésben) a tagállamok számára nyújtott nagyobb jogbiztonság, és a nemzeti jogba való átültetés adminisztratív terheinek csökkentése érdekében;
 - f) annak lehetővé tétele a tagállamok számára, hogy bizonyos mértékig maguk határozzák meg a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartás fogalmát, figyelembe véve a nemzeti körülményeket és általánosságban a társadalmi szempontokat;
 - g) a megújuló és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékek fogalommeghatározásai, például a fogalommeghatározásoknak az energiaadó-irányelvbe való beépítése a nem adóügyi jogi aktusokra történő hivatkozás helyett;
 - h) a vegyes termékek adóügyi megítélése – például a rendszer hozzáigazítása a vállalkozások és az adóhatóságok gyakorlati igényeihez –, a rendszer szilárdabbá tétele az adócsalással szemben, valamint jogbiztonságának javítása;
 - i) a kohászati és ásványtani folyamatok meghatározásainak tisztázása és az adóztatásuk időbeli kereteinek meghatározása;
 - j) annak a lehetőségnek a bevezetése a tagállamok számára, hogy a vasúti közlekedéshez, valamint a metró, a villamosok és a trolibuszok működtetéséhez felhasznált villamos energiát egy későbbi szakaszban megadóztassák.

Bár a cseh elnökség úgy véli, hogy a fent említett témákról folytatott megbeszélések az adóügyi munkacsoport szintjén eredményesen folytak, további szakértői munkára van szükség ahhoz, hogy valamennyi tagállam számára elfogadható megoldások szülessenek. Néhány tagállam még nincs abban a helyzetben, hogy támogassa az elnökségi szöveget, vagy vizsgálati fenntartással él. Mindazonáltal a tagállamok többsége pozitív véleményt fogalmazott meg a javasolt változtatásokkal és a további lépésekkel kapcsolatban.

10. A cseh elnökség során megvitatott azon témák, amelyekben bizonyos fokú előrelépés történt, de amelyekkel kapcsolatban további munkára van még szükség, többek között a következők:

- a) az új szabályok fokozatos bevezetésének üteme, valamint a légi közlekedési és tengerhasznosítási ágazatokra – többek között a halászatra – vonatkozó egyes mentességek eltörlése, a tagállamok földrajzi sajátosságainak figyelembevétele mellett;
- b) az uniós minimum-adómértékek, figyelembe véve az energiaadóirányelv-javaslat környezetvédelmi célkitűzéseit (például egy fokozatos, kétlépcsős megközelítés került szóba, de eddig nem indult vita a pontos adómértékekről);
- c) több idő biztosítása az új szabályokhoz való alkalmazkodásra különböző átmeneti időszakok bevezetése révén, amelyeket együttesen kell figyelembe venni a jövőbeli energiaadó-irányelv keretében, valamint a jelenlegi geopolitikai körülményekkel és a tagállamok energiaszerkezetével összefüggésben;
- d) a jövőbeli energiaadó-irányelv kölcsönhatása az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagban szereplő egyéb javaslatokkal, például az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének felülvizsgálatával⁷, valamint az állami támogatási szabályokkal (például a jelenleg felülvizsgálat alatt álló általános csoportmentességi rendelettel).

Az energiaadóirányelv-javaslaton végzett intenzív munka ellenére annak összetettsége eddig akadályozta a megállapodás létrejöttét. A cseh elnökség azonban úgy véli, hogy a tagállamok elkötelezettek a javaslattal kapcsolatos munka folytatása mellett – például a fent említett témákban –, hogy kompromisszumos megoldásokat találjanak, és végül minél hamarabb egyhangú megállapodásra jussanak.

⁷ 10875/21.

III. KÉRDÉSEK A MINISZTEREKHEZ

11. A fentiek fényében, valamint az energiaadóirányelv-javaslatlaltal kapcsolatos további lépésekre vonatkozó politikai iránymutatás céljából felkérjük a minisztereket, hogy fejtsék ki véleményüket az elnökség által megfogalmazott alábbi kérdésekkel kapcsolatban:

1) Egyetért-e azzal, hogy a további munkának az energiaadóirányelv-javaslatlaltal kapcsolatban eddig elért eredményekre kell épülnie, lehetővé téve a tagállamok számára, hogy eleget tegyenek az EU hosszú távú környezetvédelmi céljainak, egyszersmind kellő rugalmasságot biztosítva a tagállamok számára, figyelembe véve a nemzeti adórendszereket és biztosítva a belső piac zavartalan működését?

2) Annak fényében, hogy az energiaadóirányelv-javaslat az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag részét képezi, egyetért-e azzal, hogy a jövőbeli munka során olyan kompromisszumra kell törekedni, amely egyensúlyt teremt az uniós minimum-adómértékek és az átmeneti időszakok hossza között, a tagállamok gazdasági, geopolitikai, földrajzi és társadalmi körülményeinek, ezen belül különösen a legérzékenyebb ágazatoknak a figyelembevételével?
